

Speech Bas Alblas, voorzitter FNLI
Jaarbijeenkomst - 10 oktober 2019

Dames en heren,

Van harte welkom! Collega-ondernemers, leden van de FNLI, handelspartners, beleidsmakers en vele andere relaties: ik ben zeer verheugd ook dit jaar weer zoveel gasten te mogen ontvangen bij onze jaarbijeenkomst.

De levensmiddelenindustrie is een buitengewoon **stabiele industrie**. Ook dit jaar weer laat onze economische monitor, die vandaag wordt gepubliceerd, dat beeld zien. De bijdrage die de bedrijven uit onze achterban leveren aan de BV Nederland, op het gebied van werkgelegenheid, productiewaarde, export, maar ook aan innovatie is zeer substantieel te noemen.

Opvallend is de groei aan kleine bedrijven in onze industrie. Over de afgelopen 5 jaar zijn er zeker zo'n 1300 bedrijfjes bijgekomen, dus er is sprake van stevige jonge aanwas in onze industrie, en dat is een goed teken.

Waar we aan de ene kant spreken over een heel stabiele industrie, zien we tegelijkertijd dat we aan de vooravond staan van grote maatschappelijke veranderingen: het woord **transitie** valt dagelijks: energietransitie, klimaattransitie, eiwittransitie, de transitie naar kringlooplandbouw, digitale transitie...

Het gaat dan om fundamentele, structurele systeemaanpassingen die in de komende jaren hun beslag zullen krijgen. Ook onze industrie zal die uitdagingen aangaan en nieuwe kansen vinden en benutten. De levensmiddelenindustrie wil die uitdagingen ook aangaan en haar verantwoordelijkheid nemen.

In tijden die vragen om krachtig en eenduidig beleid, constateren wij tegelijkertijd dat de politieke realiteit het er niet gemakkelijker op maakt. In Den Haag: we hebben een coalitie van 4 partijen, die geen meerderheid heeft in de Eerste Kamer, en sinds maandag zelfs niet meer in de Tweede Kamer.—*En* ook internationaal: denk aan de Brexit en de toenemende internationale handelsspanningen, onzekerheid is troef.

Het is dus steeds vaker zoeken naar oplossingen die niet alleen vanuit overheden en politiek komen, maar die hoe dan ook op breed maatschappelijk draagvlak kunnen rekenen. Dat komt wellicht ook tot uitdrukking in de vele **akkoorden en convenanten** die de laatste jaren zijn of worden gesloten.

Laten we er een aantal langslopen die voor de levensmiddelenindustrie van groot belang zijn:

Vorig jaar november heeft de FNLI het **Nationaal Preventieakkoord** getekend, samen met 70 partijen. Een van de belangrijke doelstellingen van dit akkoord is het terugdringen van overgewicht en obesitas.

Staatssecretaris Blokhuis heeft dit akkoord nog kortgeleden met succes verdedigd in de Tweede Kamer.

De komende jaren zullen laten zien dat de industrie een waardevolle en onmisbare partner in dit akkoord is:

- doordat we significante reducties aan calorieën in het frisdrankschap hebben bereikt;
- kleinere porties van koek, snoep en chocolade in het schap leggen;
- een forse reductie van toegevoegd suiker uit zuivelproducten hebben gehaald en in vele andere producten. We zijn inmiddels bij alle schappen langs geweest!; en
- we breed draagvlak hebben kunnen vinden voor aanscherping van de reclamecode en werken we samen met NOC*NSF aan verantwoorde sportsponsoring bij onze leden en sportbonden.

Wat veel aandacht krijgt in de pers is een nieuw voedselkeuzelogo. De FNLI heeft vanaf dag 1 gepleit voor een zorgvuldige invoering, altijd gevraagd om een Europees logo en het ministerie van VWS gesteund in haar leidende positie. Het ministerie zal bij het bepalen van haar keuze ook kijken naar de ontwikkelingen in het buitenland, zoals onlangs de Duitse invoering van Nutri Score. De keuze van de Nederlandse overheid wordt eind november verwacht.

In juni vorig jaar heeft de FNLI **het IMVO (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) - Convenant Voedingsmiddelen** ondertekend, samen met o.a. CBL, maatschappelijke organisaties, vakbonden en de overheid. Het convenant is erop gericht om onze internationale toeleveringsketens te verduurzamen en risico's op het gebied van bijvoorbeeld mensenrechtenschendingen en milieuschade te beperken. Een belangrijke afspraak is dat aan het eind van de looptijd van het convenant (in de zomer 2023) de leden van FNLI aan de buitenwereld kunnen laten zien dat zij IMVO-risicomanagement hebben geïmplementeerd in hun bedrijfsvoering.

In het eerste jaar is al veel werk verzet, heeft het FNLI-bureau de IMVO-principes vertaald naar de business praktijk. Inspirerend waren ook de vele workshops die de FNLI voor haar branches heeft georganiseerd.

De kop is eraf, maar we zijn we er nog niet. Ik roep alle FNLI-leden op om mee te doen, en vooral ook samen te werken. De cacao sector heeft met het zogenaamde DISCO-initiatief het voorbeeld gegeven waar iedereen, groot en klein gaat bijdragen aan verbeteringen in de cacaoketen. Dat is heel stimulerend.

Het **Klimaatakkoord** dat onlangs in juni is gesloten is zonder twijfel het meest omvangrijke en impactvolle "akkoord" van de afgelopen jaren met als centrale doelstelling de CO₂-uitstoot in Nederland in 2030 met 49% te reduceren ten opzichte van 1990.

Het Bestuur van de FNLI heeft zich uitgesproken de ambities van Parijs en ook van dit Klimaatakkoord ten volle te ondersteunen. Wel hebben wij duidelijk gemaakt dat een adequate ondersteunende rol van de overheid, een essentiële voorwaarde is om deze doelstelling te kunnen realiseren.

Bij de uitwerking van het akkoord is bovendien van groot belang dat de lastenverzwaring, die het gevolg is van het gekozen pakket maatregelen, niet onevenredig zwaar op de schouders van de levensmiddelenindustrie komt te rusten. Op dit moment leven er serieuze zorgen bij ons dat met name de systematiek van de verhoogde Opslag Duurzame Energie – de ODE - de achterban van de FNLI buitenproportioneel raakt. Wij roepen de Tweede Kamer dan ook op het Belastingplan 2020 op dit onderwerp te amenderen, want de kosten voor onze industrie worden verviervoudigd naar 2030. En dit terwijl er bovendien grote twijfel

bestaat over de vraag of onze industrie ten volle kan profiteren van de subsidies die uit de ODE worden betaald.

De fipronilaffaire uit 2017 heeft geleid tot kritische analyses en aanbevelingen, onder andere van de Commissie Sorgdrager. Als follow up van de aanbevelingen uit dit rapport vond afgelopen juli de startbijeenkomst plaats van het project ter **versterking van zelfregulering in de dierlijke en plantaardige ketens**. Dit project, dat financieel gesteund wordt door de overheid, heeft als doel om voor tien productgroepen de risico's in de keten in kaart te brengen en actieplannen op te stellen om toekomstige voedselveiligheidsincidenten zo veel mogelijk te voorkomen. Ik noem de productgroepen even, zodat u zich een beeld kunt vormen van de omvang van dit project: zuivel, vlees, vis, groente en fruit, akkerbouw, granen, brood, gebak & zoetwaren, gevogelte & wild, oliën & vetten, en tenslotte diervoeders. U denkt misschien "de eiersector ontbreekt" want daar is het toch allemaal begonnen? Die sector heeft haar plannen in 2018 gemaakt en deze worden nu geïmplementeerd.

De FNLI ondersteunt in dit verband de oproep van de overheid dat het bedrijfsleven nu aan zet is en adviseert haar leden alleen af te nemen van leveranciers die gecertificeerd zijn onder een kwaliteitssysteem dat geaccepteerd is door de NVWA en als zodanig vermeld staat op de website Ketenborging.nl.

De rol van voedselverpakkingen binnen een circulaire levensmiddelenindustrie is in het oog springend en bovenal uitdagend en complex. Het nieuwe **FNLI Brancheverduurzamingsplan 2019-2025** geeft FNLI-leden in dit dynamische werkveld richting en een concreet handelsperspectief voor design-interventies die duurzame en recyclebare voedselverpakkingen op Nederlandse bodem dichterbij brengen. Met het brancheplan werkt de FNLI in gezamenlijkheid, naast de individuele inspanningen van bedrijven en initiatieven als het Plastic Pact, aan het recyclebaar ontwerpen van verpakkingen.

Maar dat is slechts een deel van de oplossing, want vervolgens ligt er ook een verantwoordelijkheid bij (lokale) overheden, consumenten, en bedrijven actief bij inzameling en sortering om de verantwoordelijkheid te nemen dat verpakkingen ook daadwerkelijk ingezameld, en hoogwaardig worden verwerkt en niet als zwerfafval op straat of zee belanden.

=====

Dames en heren, ik heb kort met u gesproken over de inzet van onze industrie op vijf terreinen:

- Op het gebied van voeding en gezondheid,
- de verduurzaming van onze internationale ketens,
- de maatregelen in het kader van het Klimaatakkoord,
- voedselveiligheid,
- en het verpakkingenbeleid.

Dat de lijst zeker niet uitputtend is, zult u van mij willen aannemen.

De opgaven op al deze gebieden zijn groot of zelfs buitengewoon groot. Niet alleen zal er de nodige tijd mee gemoeid zijn, maar het is ook evident dat de levensmiddelenindustrie nooit *in splendid isolation* bovengenoemde uitdagingen het hoofd kan bieden.

Het is daarom goed om vanaf deze plek onze ketenpartners, die altijd op een of andere manier partij maar vooral ook partner zijn in hetgeen we willen bereiken, oprecht dank te zeggen. Vertegenwoordigers van de primaire sector, retail en food service, catering en horeca, alleen gezamenlijk en in goed overleg met u kunnen wij de voortgang boeken die men van ons verwacht.

Om onze boodschap kracht bij te zetten, en ook zichtbaar te maken dat de FNLI veel waarde hecht aan de thema's die ik zojuist besprak, hebben wij besloten vanaf dit jaar de zogenaamde **FNLI Award** toe te kennen aan een persoon of een team uit de achterban van de FNLI die op een zeer inspirerende wijze inhoud heeft weten te geven aan een project dat nauw aansluit bij een of meer van de genoemde thema's. Dit jaar een primeur dus en u gaat hier zelf een rol in spelen.

Dames en heren,

Ik kom aan het eind van mijn betoog. Ondanks de grote uitdagingen waar onze maatschappij en dus ook de levensmiddelenindustrie voor staat heb ik het volste vertrouwen dat de FNLI sterk zal blijven ten einde uw belangen van haar leden te behartigen en samen met u allen hier in de zaal te bouwen aan een industrie die floreert!